

MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMİ KONUSU ARAŞTIRMALARIN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Pelin ESMERGÜL* Doç. Dr. Öznur ÖZTOSUN ÇAYDERE**

ÖZ

İnsanın yaşamının her evresinde var olan müzik insan eğitiminde de vazgeçilmez bir unsurdur. Müziğin eğitimi, müzik yoluyla eğitim olarak düşünülebilir. Müzik eğitimi ele alındığında her yaşta herkese verilebileceği söz konusu olması sebebiyle eğitimde kullanılacak öğretim yöntemi oldukça önemlidir. Müzik eğitimi ve öğretiminde beklenen davranışların gerçekleştirilmesinde ve eğitim sürecinin öncesinde belirlenen amaca ulaşmada kullanılan yol olan “müzik öğretim yöntemi” eğitimcilere ışık tutar. Bu bağlamda eğitimcilere ışık tutacağı düşünülen dört temel yöntemle sınırlı olan bu araştırmada, müzik eğitimi öğretim yöntemlerinin genel özelliklerinin, yapılmış araştırmalar yoluyla incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müzik Öğretimi Yöntemi, Müzik, Eğitim

ANALYSING RESEARCHES THEMED as MUSIC TEACHING METHOD

ABSTRACT

Music, present in every stage of a man's life, is also an irreplaceable element in man's education. Music education may be considered as education via music. Teaching method to be used in education is fairly important when music education is in question, considering that music education can be given to anybody at each age. “Music teaching method”, which is the way used to meet the goals determined before the education process and in realisation of expected behaviours in music education and training, enlightens educators. In this research, which is limited to four fundamental methods which are considered to enlighten the educators in this context, the general features of music education training methods is aimed to be analysed by previously performed researches.

Keywords: Music Education, Music Teaching Method, Music, Education

1. GİRİŞ

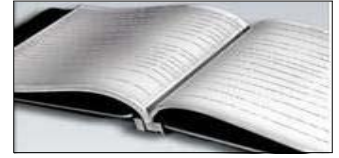
İnsanın yaşamının her evresinde var olan müzik insan eğitiminde de vazgeçilmez bir unsurdur. Bu sebeple müzik yoluyla eğitim; eğitimin her türünde ve her aşamasında verilen eğitime katkı sağlamak amacı ile kullanılabilir. Örneğin okul öncesinde çocuklardan beklenen davranışlar için, ilkokul öğrencileri için kendini ifade etmede, ortaöğretimde ergenlik çağının doğru ve güzel atlatılabilmesinde, lisans düzeyinde arkadaşlık ilişkilerinin düzenlenmesinde araç olarak kullanılabilir. “Müzik uygulamada çeşitlense de, hem müziksel hem de müziksel olmayan amaçları gerçekleştirmek için programlarda yer almaktadır. Çünkü müzik, insanın gelişimine katkı sağlaması yönüyle ele alındığında eğitimin bir aracı olarak görülmekte, kısacası doğrudan müziksel olmayan bir amacı gerçekleştirmektedir”(Göğüş,2008:370).

Müzik eğitiminde amaçlar ve araçların belirlenmesi oldukça önemlidir. Müzik eğer araçsa müzikli materyaller, müzikle materyaller geliştirilerek başka bir konuda eğitim verilebilir yada başka bir alan için kullanılabilir. Müzik eğer amaçsa müziğin öğretilmesinde uygun yollar aranabilir.

Bu bağlamda “günümüzde müzik eğitiminin bireylerin kişilik gelişimine ve sosyalleşmesine katkıda bulunduğu gerçeği giderek daha çok kabul görmektedir. Müzik eğitimi insanın yakın çevresi ile müzik yoluyla ilişki kurabilmesini, toplumsallaşmasını,

*Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü, celenkpelin@gmail.com

**Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü, ocaydere@hotmail.com

müziği bilinçli olarak üreten ve tüketen bir birey olmasını sağlar” (Özen, 2004:58). Ayrıca günümüzde bireyin çevresi ile paralel iletişim ve etkileşimi için, teknoloji de büyük ölçüde rol oynayabilir. İster teknolojik gelişim kullanılarak olsun isterse kullanılmadan müzik eğitimi insan yaşamının ve gelişiminin temel taşlarından biridir. “Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin (çocuğun/gencin, öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir” (Uçan, 2005:14).

“Çağdaş müzik eğitimi yaklaşımları, öğrencinin aktif olduğu, yaparak ve yaşayarak öğrendiği; yaratıcı potansiyeli ortaya çıkaran etkinlikler ve oyunlardan oluşan bir öğrenme sürecidir. Bu eğitim yaklaşımları kemikleşmiş bazı kalıpları kırarak bireyin kimi nedenlerden dolayı içinde sakladığı yaratıcı yetenekleri keşfetmesini sağlamaktadır. Birey yarattıkça kendisine güveni artmakta ve böylelikle dış dünya ile daha sağlıklı ve dengeli iletişim kurmaktadır” (Tekin Gürgen ve Bilen, 2005:328). Bireysel müziksel yeterliliklerin geliştirilmesi ve mevcut güncel hayata uygun olmasının temelinde müzik öğretmeni olduğu söylenilebilir. Müzik öğretmeni yaparak ve yaşayarak öğrenme konusunda ve öğretimde kullanılacak yol konusunda donanımlı olmalıdır. Bu bağlamda, “*Müzik öğretim yöntemi*, müzik öğretimi sürecinde veya müziksel öğretim-öğrenme etkinliklerinde amaca ulaşmak ya da hedefe erişmek için bilinçli ve mantıklı olarak seçilen ve izlenen düzenli yoldur” (Uçan, Yıldız, Bayraktar, 1999:42).

Müzik eğitiminde izlenen yol olan müzik öğretim yöntemi işlenişe uygun seçilmelidir. Anlatılacak konunun işleniş için uygun seçilmiş bir yöntem ardından da uygun teknik kullanılmalıdır. Böylece öğrenciye ulaşmak hem kolay olacak hemde öğretmenin işi kolaylaşacaktır. Bu sebeple yöntemlerin doğru ve uygulanabilir şekilde öğretmen tarafından bilinmesi bir gerekliliktir. “Müzik eğitiminde kullanılan müzik öğretim yöntemlerini genel, özel ve özgül olmak üzere üç ana boyut ve aşamada düşünmek gerekir. Müzik öğretim yöntemlerini genelden özele ve özelden özgülü doğru sıra izleyen bir açılımla adlandırmak, kümelemek ve sınıflamak yeterince gerçekçi ve akılcı, yeterince nesnel ve tutarlı yoldur” (Uçan, Yıldız, Bayraktar, 1999:45).

“Müzik öğretim yöntemlerini, sırasıyla, müzik eğitiminin doğduğu ve kendiliğinden bir öge olarak yer aldığı eğitimin bütününden ve genel yapısından, bu yapının bir parçası olan müzik eğitiminin diğer eğitim alanlarıyla ilişkilerinden, bu yapı ve ilişkilerden beslenip etkilenen kendi doğasından ve giderek kendi odağından hareketle ele almak doğru olur. Bunu yaparken yöntemlerin geçmişten günümüze olan süreç içinde belirginleşmiş ve ortaya çıkış, düzenleme ve uygulamalarda etkin yer alışı, benimsenmiş ve yaygınlaşmış sırasına uymak yerinde olur” (Uçan, Yıldız, Bayraktar, 1999:45). Müzik öğretiminde kapsayan müzik eğitimi, eğitimcilerin çabaları, sabırları ve azimleri ile eşgüdümlüdür. Ancak tüm bunları eğitimciler, yeniliklerden, öğretim hedeflerinden, eğitimde kullanılan yollardan haberdar olarak eğitimcilik yaşamında kullanmalıdırlar.

“Müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan öğretim tekniklerinin, öğrencinin ezberlemede ve uygulamada pasif kaldığı bir eğitim anlayışına sahip olduğunun fark edilmesiyle yeni teknikler ve eğitim prensipleri ortaya çıkmış, yaşayarak öğrenmenin ve yaratıcılığın önemi anlaşılmıştır. Dünyanın birçok ülkesinde kullanılan bu yeni eğitim modelleri arasında en yaygın olanları; Carl Orff, Zoltan Kodály, Schiniki Suzuki ve

Émile Jacques Dalcroze'un geliştirdiği yaklaşımlardır" (Tunçerve Doğrusöz, 2013:2). Bu bağlamda "20. yüzyıl, önemli müzik eğitimi yöntem ve yaklaşımlarının doğuşuna sahne olmuştur. Bu yöntem ve yaklaşımların temelinde bedensel hareket ve yaşayarak öğrenme vardır. Öğrencilere aktif oldukları ve bilgileri deneyimleyerek keşfettikleri etkinlikler sunan bu yöntem ve yaklaşımlar, Dalcroze (1865-1950), Orff (1895-1982) ve Kodaly (1882-1967) tarafından geliştirilmişlerdir ve aynı isimle adlandırılmaktadırlar. Bu yaklaşımlardan biri olan Orff Schulwerk, Alman besteci ve müzik eğitimcisi Carl Orff (1893-1982) tarafından geliştirilmiş, bugün Türkiye'de ve dünyada müzik derslerinde kullanılan bir müzik öğretimi yaklaşımıdır. Temelinde yaşayarak öğrenme vardır. Müzik eğitiminde hareket eden, dans eden müzik yapan insanın iç dinamizmini, yaratıcı kişiliğini, bireysel anlatım biçimlerini ortaya çıkarmayı hedefleyen etkinlikler içerir" (Burak, Özmenteş ve Seban, 2015:191).

Müzik öğretim yöntemlerinin ele alınarak incelenmesi gerekliliği ile yapılan bu araştırmanın problemi ve alt problemi sırası ile aşağıda mevcuttur.

Problem: Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?

Alt Problemler

1. Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar Suzuki müzik öğretim yöntemi açısından incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?
2. Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar Dalcroze müzik öğretim yöntemi açısından incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?
3. Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar Kodaly müzik öğretim yöntemi açısından incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?
4. Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar Orff müzik öğretim yöntemi açısından incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?

Amaç: Bu çalışmada, müzik eğitimi öğretim yöntemlerinin genel özelliklerinin, yapılmış araştırmalar yoluyla ortaya konması amaçlanmıştır.

Sınırlılık: Bu araştırma, konuyu anlatır kaynaklarla ve ulaşılabilen Kodaly, Orff, Dalcroze, Suzuki müzik eğitimi öğretim yöntemleriyle sınırlıdır. Ayrıca, "müzik öğretimi", "Suzuki Yöntemi", "Dalcroze Yöntemi", "Kodaly Yöntemi", "Orff Yöntemi" ve "müzik öğretim yöntemleri" anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılan araştırmalarla sınırlıdır.

2. YÖNTEM

Bu araştırma nitel analiz yöntemleri kullanılmaya çalışılarak yapılmış betimsel bir araştırmadır. "Nitel araştırma yöntemi gözlem görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekleştiği ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecinin izlendiği araştırma olarak" tanımlanmıştır" (Yıldırım ve Şimşek, 2005:39).

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni konu ile ilgili tüm araştırmalar, örneklemini ise ulaşılan on iki bilimsel makale ve iki tez oluşturmaktadır. Sınırlılıkta belirtilen anahtar kelimeler yardımı ile ulaşılan araştırmalar, başlıkları açısından ele alınmış ve toplam 12 araştırma örneklem olarak seçilmiştir. "Nicel araştırmalarda örneklem genellenebilirliği sağlayacak kadar büyük

ve tesadüfî olarak seçilir fakat nitel araştırmalarda örneklem genelde amaçlı bir şekilde araştırma sorularına ve incelenecek olaya uygun olarak seçilir. Önemli olan örneklemin araştırma evrenini temsil etmesi değil, araştırma yapılacak olaya uygunluğudur” (Maxwell, 1992, Akt: Yıldırım Kasım, 2010:83). Bu sebeple belirlenen örneklemin incelenen konuya ve duruma uygun olduğu düşünülmektedir.

2.2. Verilerin Toplanması ve Çözülmesi

Bu araştırmada, veriler doküman inceleme yolu ile toplanmış, içerik analizi ile çözümlenmiş ve yorumlanmıştır. “Toplanan verilerin ayrıntılı bir şekilde rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması nitel bir araştırmada geçerliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır” (Yıldırım Kasım, 2010:81). Bu sebeple, araştırmaların tamamı gözden geçirildikten sonra çalışmalarda mevcut olan müzik öğretim yöntemlerinin genel özellikleri anahtar kelimeler yoluyla tespit edilmiştir. Tespit edilen özellikler her bir yöntem için tablo haline getirilmiştir. Bu tablolarla, aynı yöntemi konu alan çalışmalarda öğretim yöntemlerine ait benzer ve farklı özellikler ortaya konmuştur.

2.3. Araştırmanın geçerliği ve güvenilirliği için, aşağıda alıntılanmış olan nitel araştırmalara ilişkin kaynaklarda da belirtilen gerekçeler çerçevesinde aşağıdaki işlemler gözönünde bulundurulmuştur:

“Nitel araştırmalarda niteliği artırma” başlıklı araştırmada bahsedildiği gibi “nitel araştırmalarda sayısal verilerin kullanılmasındaki amaç, genellemeye ulaşmak değil sadece verilerin olabildiğince objektifliğini sağlamaktır” (Yıldırım Kasım, 2010:82). Bu sebeple araştırmada müzik öğretim yöntemleri özelliklerinin belirlenmesine yönelik ortaya çıkarılan sayısal veriler araştırmacılar tarafından bir gereklilik olarak görülmüştür.

“İncelenen araştırmada belirtilen terimlerin içeriğe uygun olup olmadığı ve yine sunulan içerikle, elde edilen bulguların tutarlılık gösterip göstermediği kuramsal geçerlik kapsamı içerisindedir” (Maxwell, 1992, Akt: Yıldırım Kasım, 2010:82). Yapılan araştırmada sonuçlarda geçerlik açısından tutarlılığın sağlanması için;

- “müzik öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar” incelenerek bulgulara ulaşılmış,
- ardından araştırmanın sonuçları yazılırken kullanılan *yöntemin hitap ettiği kitle, yöntem için kullanılan materyaller, yöntemin öğrenme-öğretme stili, yöntemle ulaşılmak istenen amaç şeklinde* dört başlık oluşturulmuş,
- bulgulardan oluşturulan dört başlığa ilişkin değerlendirme yapılmış ve sonuçlar ortaya konmuştur.

Yıldırım ve Şimşek (2005), “nitel araştırmalarda kuramsal geçerliği (iç geçerlik) sağlayabilmek için araştırmacıların çalışmaları ile ilgili kendilerine bazı sorular yönlendirmelerini ve bu soruların karşılığı olan cevapları araştırmalarında yeterli bir düzeyde gerçekleştirmiş olmaları gerekliliğini” savunmaktadır. Aşağıda Yıldırım ve Şimşek’ in belirttiği iç geçerlilikle ilgili süreç, yapılan bu araştırma açısından açıklanmaya çalışılmıştır:

- ortaya çıkan kavramlar anlamlı bir bütün oluşturmaktadır ve araştırmanın sonucunda mevcuttur.
- elde edilen bulgular, daha önce oluşturulan kuramla uyumludur çünkü; müzik öğretim yöntemleri özelliklerinin belirlenmesi için sadece araştırmalardaki veriler kullanılmıştır.

- açık olmayan olgular ya da olaylar araştırmanın sonuçlarında belirtilmiştir (yaklaşım yöntemi konusundaki başlıksal karışıklık).
- bulguları açıklamada alternatif yaklaşımlar kullanılmıştır çünkü; ortaya çıkarılan sonuçlarla bu konu hakkındaki araştırmalarla bağlantı kurulmaya çalışılmıştır.

Bu araştırmanın geçerliği uygunluk açısından da değerlendirilmiştir. “Hammersley’e (Daymon&Holloway, 2003) göre, yapılan çalışma hem araştırmacı tarafından hem de okuyucu açısından anlamlı bir örüntü taşımak zorundadır. Bu kıstas, nitel araştırmanın toplumsal anlamda değerlendirilmesi için önemli bir özelliktir. Yürütülen çalışma o alanda incelemelerde bulunan diğer uygulayıcıların karşılaştıkları problemlere de çözümler sunmalıdır” (Yıldırım, 2010:84); şeklinde belirtilen araştırmalarda uygunluk anlayışı bu araştırmada da mevcuttur.

3. BULGULAR VE YORUMLARI

Bu bölümde ulaşılan konu ile ilgili araştırmaların incelenmesi ile elde edilen bulgular, alt problemlerin sırasına göre açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Birinci Alt Problem: Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar Suzuki müzik öğretim yöntemi açısından incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?

Birinci Alt Problemin Çözümü: Suzuki yöntemine dair ulaşılan araştırmanın öncelikle kısa bir özeti ve ardından incelenen araştırmalar ışığında genel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

3.1.Suzuki Yöntemiyle İlgili Olan Araştırmalar ve Özetleri

Suzuki yöntemiyle ilgili altı araştırma incelenmiştir. Aşağıda öncelikle bu araştırmaların kısa bir özeti ve ardından incelenen araştırmalar ışığında “Suzuki Yöntemi”nin genel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Özal (2007a) araştırmasında, metodun tarihçesinden, felsefesinden ve metodun ilkelerinden (*erken başlamak- görerek öğrenme- dinleme- mükemmel hakimiyet- ortak repertuar- grup çalışması- topluluk karşısında çalma- ailenin ilgisi- çalışma- eğitilmiş öğretmenler- sevgi*) bahsetmiştir.

Çevik (2007) araştırmasında, metodun çocuğun kulağını geliştirmeye yönelik olup, bu yöntemle çalgı çalabilecek duruma getirildiğinden bahsetmiştir. İlk önce çalgı eğitimi ardından nota eğitiminin yapıldığını vurgulamıştır.

Özen (2004) araştırmasında, müzik dinlemenin çocuk üzerindeki etkisini vurgulamış ve böylece çocuğun parçayı kusursuz bir şekilde çalabileceğinden bahsetmiştir. Ayrıca yöntemin, çocukların dili öğrenmedeki kolaylığından esinlenilerek ortaya çıktığı belirtilmiştir.

Tekin Gürgen (2006) araştırmasında, Suzuki’nin amacının sanatçı yetiştirmek değil, çocuğun müzik potansiyelini geliştirmek olduğunu belirtmiş, iyi çevre koşullarının yetenek gelişimine vesile olduğu vurgulamıştır. Yöntemin belli bir konu üzerinde yoğunlaşabilme, bellek gelişimi, müziğe duyarlılık, uyum, kendine saygı ve güven gibi faydaları olduğu

söylenmiş ancak bunun yanında ezberle dayalı bir yöntem olduğu için çocuğun yaratıcılığını engellediği konusunda eleştirildiği vurgulanmıştır.

Shin (2006) araştırmasında, Suzuki metodunu diğer metotlardan ayıran temellerden (pasif dinleme- kulaktan çalma- müzik grupları oluşturma- aktif aile katılımı- yönerge merkezli teknik- pozitif odaklanma- sürekli öğrenilen müziği gözden geçirme- ezberleme- genel performans sıklığı) bahsetmiştir.

Tecimer (2005) araştırmasında, metodun felsefesinden (Suzuki'nin hayatı- metodun amaçları- anadili öğrenmedeki kolaylık), Suzuki öğretim yöntemlerinden (Suzuki eğitim materyalleri- kulak ve nota eğitimi- müzikalite eğitimi- grup eğitimi- Suzuki'nin, Suzuki Metodu'nun öğretimi üzerine önerileri- öğretmen ve ailenin müzik eğitimindeki yeri ve önemi- Suzuki konserleri), Suzuki eğitim kurumlarından bahsetmiştir.

3.1.1. Suzuki Yöntemiyle İlgili Olan Araştırmalar ve Yöntemin Özelliklerine Ait Durum

Aşağıda araştırmalar ışığında yöntemle ilgili genel özellikler ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çizelge1. Suzuki Yönteminin Genel Özellikleri

Genel Özellikler	Araştırmacılar					
	1.Arş	2.Arş	3.Arş	4.Arş	5.Arş	6.Arş
1 Ana dili öğrenmedeki rahatlık	X			X		X
2 Amaç müzisyen yaratmak değil	X					
3 İdeali beş yaşından önce başlamak	X	X	X	X		X
4 Öğrenme sürecinde diğer öğrencileri izlemek (çalmaya başlamadan önce)	X					X
5 Eseri önceden dinlemek	X				X	
6 Kulaktan çalma (ezber)	X	X	X		X	X
7 Yeterli süre enstrüman çaldıktan sonra yazılı müziğin sunulması (Nota öğretimi)	X	X				
8 Tonalizasyon (Tona hazırlık)	X					X
9 Tüm öğrenciler için ortak repertuar	X			X		
10 Farklı enstrümanlar (keman, viyola, çello, piyano, yan flüt, blok flüt, gitar, arp ve ses) için ortak repertuar	X					
11 Bilinen ezgiler				X		
12 Haftada bir kez grup dersi	X				X	X
13 Aile- öğretmen- çocuk işbirliği	X		X		X	X
14 Her gün çalışma yapılması ve çalışmanın gerekliliği (Sadece yemek yediğiniz günlerde çalışın)	X					X
15 Müziği doğuştan itibaren dinleyerek büyür		X	X			X
16 Bireysel öğretim		X				X
17 Bellek gelişimi				X		
18 Yaratıcılığı engellediği eleştirileri				X		
19 Suzuki öğretmenleri sadece enstrüman çalabilen kişiler değil, aynı zamanda öğretmek için eğitilmiş kişilerdir.	X					X
20 Yönerge merkezli eğitim					X	
21 Pozitif odaklanma					X	X
22 Sürekli öğrenilen müziği gözden geçirme				X	X	

23	Nota öğretimine başlamak çocuğun yeteneğine ve yaşına bağlıdır		X				X
24	Genel performans sıklığı					X	X
25	Dünyadaki Suzuki yöntemi ile eğitim alan öğrencilerle müzik dili aracılığıyla iletişim kurabilmek						X

Çizelge incelendiğinde, ana dili öğrenmedeki rahatlık paralelinde müzik dilini öğrenmedeki rahatlık, ideali beş yaşından önce başlamak, kulaktan çalma (ezber), haftada bir kez grup dersi, müziği doğuştan itibaren dinleyerek büyür özelliklerinin araştırmalarda daha sıklıkla görüldüğü ortadadır.

Araştırmalar ışığında yöntemin özelliklerinin bu araştırmada derlenmesi sonucu yöntemle ilgili 25 özelliğe ulaşılmıştır. İncelenen bir araştırmada bulunan bir özelliğin diğer araştırmada mevcut olmaması dikkat çekicidir.

İkinci Alt Problem: Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar Dalcroze müzik öğretim yöntemi açısından incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?

İkinci Alt Problemin Çözümü: Dalcroze yöntemine dair ulaşılan araştırmanın öncelikle kısa bir özeti ve ardından incelenen araştırmalar ışığında genel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

3.2.Dalcroze Yöntemiyle İlgili Olan Araştırmalar ve Özetleri

Dalcroze yöntemiyle ilgili altı araştırma incelenmiştir. Aşağıda öncelikle bu araştırmaların kısa bir özeti ve ardından incelenen araştırmalar ışığında “Dalcroze Yöntemi”nin genel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Yıldırım (1995) araştırmasında, doğal ritimlerin çocukların el-kol hareketlerinde, doğal yürüyüşlerinde, koşmalarında var olduğunu belirtmiş, zihin ve beden aktiviteleri arasında uyum yaratıldığı zaman çocukların yaptıkları işten zevk aldıklarını vurgulamıştır. Ayrıca müzikteki ritmin, vücuttaki hareket olarak algılandığı belirtilmiştir.

Tekin Gürgen (2006) araştırmasında, yöntemin *Eurhythmics** olarak da adlandırıldığını, ritim öğesinin müziğin temel elemanı olduğunu, müzikle ilgili tüm ritimlerin insan vücudunun doğal ritminde bulunabileceği esasına dayandığını belirtmiştir. Eğitilmesi gereken ilk enstrümanın insan bedeni olduğu vurgulanmış, doğaçlamanın Dalcroze yönteminin en önemli öğesi olduğu belirtilmiştir. Doğaçlamanın öğrencilerin araştırma, keşfetme, ifade özgürlüğü gibi ihtiyaçlarını karşıladığı ve müzikal ifadenin kendiliğinden oluştuğunu vurgulamıştır. Dalcroze yönteminin amaçları arasında, öğrencilerde konsantrasyon, sosyalleşme, duyma, okuma, ritim oluşturma, melodi oluşturma, ton-dizi-kadans anlama gibi özellikler verilmiştir.

Özen (2004) araştırmasında, Dalcroze yönteminin amacının, çocuğun müziksel yeteneğini, ritim duygusunu ve yaratıcılığını oyunlar ve ritmik jimnastikle geliştirmek olduğunu ve yöntemin temelinde aktif dinleme ve fiziksel tepki verme olduğu belirtilmiştir. Ayrıca bu yöntemin her yaş grubuna uygun olduğu, çocukta kendine güveni geliştirme ve uyumlu olma özelliklerini kazandırdığı vurgulanmıştır.

**Eurhythmic* temelinde; dikkat, dikkati bir noktada toplama, hafıza, eşgüdüm (koordinasyon), öz denetim ve duyarlılık konuları ve bu konuların geliştirilmesi üzerine kurulmuştur. Bu eğitim, kavramaya ve içselleştirmeye ilişkin her durumda, motor davranışların ruhsal süreçler üzerindeki etkileri üzerinde (psiko-motor) ve duygusal tüm davranışların irdelendiği ve geliştirilmesi hedeflendiği, tüm katılımcıların aktif olarak deneyimlemesi gerekliliğini savunan çağdaş bir bütünleştirme yaklaşımıdır (Tunçer ve Doğrusöz, 2013:6)

Özal (2007b) araştırmasında, metodun tarihçesinden, felsefesinden, metodun aşamalarından (*eurhythmics- kulak eğitimi- doğaçlama*), metodun üç temel eğitsel ilkesinden (*dinleme olmaksızın müzik eğitimi gerçekleştirilemez- teori pratikten sonra gelir- eğitsel süreçte doğaçlama aşaması kaçınılmazdır*) bahsetmiştir.

Çevik (2007) araştırmasında, yöntemin her yaştaki çocuğa uygun olduğunu belirtmiştir. Yöntemde hareketin esas olduğu vurgulanmış, zihin ve beden arasındaki uyumun doğaçlama ve beden hareketleriyle gösterildiği belirtilmiştir. Dalcroze yönteminde repertuarın doğaçlama müzik üzerine kurulu olduğu belirtilmiş, müziksel yaratıcılığın ritmik jimnastikle geliştirildiği vurgulanmıştır. Ayrıca müzikal ritmin kişinin bedeninde doğal ritimlerde olduğunu belirtmiştir.

Özmenteş- Bilen (2005) araştırmasında, Dalcroze yönteminde çocuğa öğretilecek ilk şeyin onun tüm yeteneklerini kullanmak olduğu belirtilmiş, *eurhythmics*'in amacının öğrencilere “biliyorum” değil “deneyimledim” dedirtmek olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca yöntemin *eurhythmics*, *ritmik solfej* ve *doğaçlama* olarak üç aşamadan oluştuğu belirtilmiştir.

3.2.1. Dalcroze Yöntemiyle İlgili Olan Araştırmalar ve Yöntemin Özelliklerine Ait Durum

Aşağıda araştırmalar ışığında yöntemle ilgili genel özellikler ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çizelge 2. Dalcroze Yönteminin Genel Özellikleri

Genel Özellikler	Araştırmacılar					
	1.Arş	2.Arş	3.Arş	4.Arş	5.Arş	6.Arş
1 Hareket yoluyla müzikal kavramları öğretme yöntemidir.		X		X		
2 İnsan bedenini çok iyi akortlanmış bir müzik aletine dönüştürmektir.		X		X		
3 3 temel öğe: Eurhythmics, kulak eğitimi- solfej, doğaçlama		X		X		X
4 Beden, ruh ve aklın hareketlerini sırasıyla ve aralarında giderek artan bir etkileşimle eğitmek				X		
5 Metot yöntemden çok felsefe				X		
6 Birebir öğretmenle ilişkili				X		
7 Hareket ve ritimler öğrencilerin performanslarını ve müzikal değerleri algılayışlarını güçlendirmek için kullanılır				X		
8 Karışık eklem repertuarı gerekliliği (el, kol, omuz ve vücudun birçok bölümünün birleşiminden oluşabilir)				X	X	
9 Dinlemenin önemi		X	X	X		
10 Bilinenden bilinmeyene gitme (teori pratikten sonra gelir)				X		
11 Metodun işlerliği öğretmene bağlıdır				X		
12 Çocuğa öğretilecek ilk şey tüm yeteneklerini kullanırmak						X
13 “Biliyorum” değil “deneyimledim” dedirtmek						X
14 Her yaş gurubuna uygun			X		X	
15 Müzikal ritimlerin kişinin bedeninde var olduğu	X	X			X	
16 Kendine güveni geliştirme			X			
17 Uyumlu olmayı sağlama			X			
18 Zihin ve beden aktiviteleri arasında uyum	X					
19 Pentatonik dizi	X					
20 Konsantrasyon ve sosyalleşme		X				
21 Ritmik jimnastik			X		X	

Çizelge 2 incelendiğinde, üç temel öge: Eurhythmics- kulak eğitimi- solfej, doğaçlama, müzikal ritimlerin kişinin bedeninde var olduğu, dinlemenin önemi özelliklerinin araştırmalarda daha sıklıkla görüldüğü ortadadır. Araştırmalar ışığında yöntemin özelliklerinin bu araştırmada derlenmesi sonucu yöntemle ilgili 21 özelliğe ulaşılmıştır.

İncelenen bir araştırmada bulunan bir özelliğin diğer araştırmada mevcut olmaması dikkat çekicidir.

Üçüncü Alt Problem: Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar Kodaly müzik öğretim yöntemi açısından incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?

Üçüncü Alt Problemin Çözümü: Kodaly yöntemine dair ulaşılan araştırmanın öncelikle kısa bir özeti ve ardından incelenen araştırmalar ışığında genel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

3.3.Kodaly Yöntemiyle İlgili Olan Araştırmalar ve Özetleri

Kodaly yöntemiyle ilgili dokuz araştırma incelenmiştir. Aşağıda öncelikle bu araştırmaların kısa bir özeti ve ardından incelenen araştırmalar ışığında “Kodaly Yöntemi”nin genel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Özeke (2007) araştırmasında, metodun felsefesinden ve genel özelliklerinden bahsetmiş, örnek Kodaly ders planı vermiştir.

Özen (2004) araştırmasında, metodun daha çok şarkı söyleme ve kulak eğitimi ile ilgili olduğundan bahsetmiş, notanın veya aralığın algılanmasında ve yazılmasında el işaretleri ve nota isimlerinden oluşan hecelerin kullanıldığını belirtmiştir.

Çevik (2007) araştırmasında, metodun derse katılımı aktif olarak gerçekleşmesini sağladığından ve şarkıların oynatıldığından bahsetmiş, daha çok iki-üç yaş grubunda kullanılan bir yöntem olduğunu belirtmiştir.

Tekin Gürgen (2006) araştırmasında, metotta bilinenden bilinmeyene doğru giden bir düzen olduğunu ve çocuğa bilinen şarkıların kulaktan öğretildiğini belirtmiş, çubuk notasyon sistemiyle ritim öğretiminin gerçekleştirildiğini vurgulamıştır.

Richards, Jaccard (2010) araştırmasında, iyi bir müzisyenin iyi eğitilmiş bir kulağa, kalbe, zekaya ve ele sahip olması gerektiğini vurgulamış, ilk müzikal çalgının ses olduğunu belirtmiştir. Ayrıca müzik eğitiminin amacının çocukların doğal müzikal yeteneklerini uygun müzikle eşleştirmek olduğunu belirtmiştir.

Yıldırım (1995) araştırmasında, metodun içeriğinin müziğin öğretimindeki tüm unsurları kapsadığını ve çocuk gelişimine göre oluşturulmuş bir programa sahip olduğunu belirtmiş, başlangıçtan çok üst seviyelere dek kullanım alanı olduğunu vurgulamıştır.

Yiğit (2000) araştırmasında, müziğe erken yaşta başlamanın önemini vurgulamıştır. Ayrıca çocukların oyunlarla müzikten zevk almalarını ve şarkı söylemenin önemini belirtmiştir.

Tekin Gürgen (2009) araştırmasında, soyut kavramları somutlaştırdığını ve müziksel becerileri oyunlarla geliştirerek çocuklara aktif öğrenme ortamı hazırladığını belirtmiş,

metodun felsefesinde her çocuğun müzik yapabileceği inancını vurgulamıştır. Ayrıca kültürel halk şarkılarının önemi de belirtilmiştir.

Yıldırım (2010) araştırmasında, metodun hareket, dans ve dil ile bağlantılı bir aktif öğrenme yaklaşımı olduğunu ve amacın her çocukta var olan müzik kapasitesini en üst düzeye çıkartmak olduğunu vurgulamıştır, Ayrıca müziğin dilini çocuklara öğretmek onları bu sayede müzik dilinde okur-yazar hale gelmeleri belirtilmiştir.

3.3.1. Kodaly Yöntemiyle İlgili Olan Araştırmalar ve Yöntemin Özelliklerine Ait Durum

Aşağıda araştırmalar ışığında yöntemle ilgili genel özellikler ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çizelge 3. Kodaly Yönteminin Genel Özellikleri

Genel Özellikler	Araştırmacılar								
	1.Ars	2.Ars	3.Ars	4.Ars	5.Ars	6.Ars	7.Ars	8.Ars	9.Ars
1	X			X	X				
2	X	X	X	X	X				
3				X					
4				X					
5				X					
6			X		X				
7		X	X					X	X
8			X					X	
9		X	X						
10			X						
11		X	X					X	
12			X					X	
13			X						
14			X						
15			X						
16			X						
17		X							
18	X								
19	X						X		
20								X	
21								X	
22								X	
23					X				
24					X				
25					X				
26					X				
27						X			
28						X			
29						X			
30							X		
31							X		
32								X	
33								X	
34									X

35	Şarkı söyleme										X
36	Koroda söyleme										X
37	Eşliksiz söyleme										X
38	Enstrüman çalmak genel müzik eğitiminin amacı değil parçası										X

Çizelge 3 incelendiğinde, müzik kültürünün halk ezgileriyle gelişeceği inancı, eğitime mümkün olan en erken yaşta başlamak, şarkılar düzeninin oyun ve etkinliklerle birleştirilerek söylenmesi, ritmik heceler, şarkı söylemek hem kulağı hem zekayı geliştireceği, insan sesinin en önemli enstrüman oluşu özelliklerinin araştırmalarda daha sıklıkla görüldüğü ortadadır.

Araştırmalar ışığında yöntemin özelliklerinin bu araştırmada derlenmesi sonucu yöntemle ilgili 38 özelliğe ulaşılmıştır. İncelenen bir araştırmada bulunan bir özelliğin diğer araştırmada mevcut olmaması dikkat çekicidir.

Dördüncü Alt Problem: Müzik eğitiminde öğretim yöntemlerini konu alan araştırmalar Orff müzik öğretim yöntemi açısından incelendiğinde nasıl bir durum mevcuttur?

Dördüncü Alt Problemin Çözümü: Orff yöntemine dair ulaşılan araştırmanın öncelikle kısa bir özeti ve ardından incelenen araştırmalar ışığında genel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

3.4.Orff Yöntemiyle İlgili Olan Araştırmalar ve Özetleri

Orff yöntemiyle ilgili beş araştırma incelenmiştir. Aşağıda öncelikle bu araştırmaların kısa bir özeti ve ardından incelenen araştırmalar ışığında “Orff Yöntemi”nin genel özellikleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çevik (2007) araştırmasında, metotta müzik, dans ve jimnastiğin birbiriyle iç içe olduğunu, doğaçlamanın ve vurmali çalgıların önemini vurgulamış, bireye özgürce hareket etmesine ve kendini müzikle ifade etmesine olanak sağladığını belirtmiştir.

Özen (2004) araştırmasında, bu metotla çocuğun ritim duygusunun ve yaratıcılığının geliştirilmesinden bahsetmiş, Orff çalgılarının dört-beş yaş grubunun kolaylıkla çalabileceğinden ve bu nedenle Orff çalgılarının okul öncesi müzik eğitiminde tercih edildiğini belirtmiştir.

Tekin Gürgen (2006) araştırmasında, metodun yaklaşımının odak noktasında doğaçlama ve yaratmanın olduğunu, müzikal öğrenmenin yanında sosyal ve kültürel öğrenmenin de olduğunu vurgulamış, dans doğaçlamaları, oyunlaştırılmış müziksel etkinlikler ve Orff çalgılarıyla yapılan ritmik doğaçlamaların önemini belirtmiştir.

Yıldırım (1995) araştırmasında, metodun amacının öğrencileri Dalcroze prensiplerini göre eğitmek olduğunu belirtmiş, doğaçlama ve ritmin metodun temel öğelerinden olduğunu belirtmiştir.

Tekin Gürgen (2009) araştırmasında, metodun öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirdiğini ve böylece yaparak, yaşayarak öğrenmelerini sağladığını belirtmiş, derse bütün çocukların aktif katılımını sağladığını vurgulamıştır.

3.4.1. Orff Yöntemiyle İlgili Olan Araştırmalar ve Yöntemin Özelliklerine Ait Durum

Aşağıda araştırmalar ışığında yöntemle ilgili genel özellikler ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çizelge 4. Orff Yönteminin Genel Özellikleri

Genel Özellikler		Araştırmacılar				
		1.Arş	2.Arş	3.Arş	4.Arş	5.Arş
1	Müzik- tiyatro stili	X		X	X	
2	Öğrencileri Dalcroze prensiplerine göre eğitmek				X	
3	Doğaçlama	X		X	X	
4	Müzik eğitiminin temeli, konuşma, hareket ve danstan kaynaklanan ilkel müziktir				X	
5	Orff çalgıları	X	X	X	X	
6	Temel öge ritim	X	X		X	
7	Çocuklar için yaratıcı etkinlikler				X	
8	Müziksel öğrenmenin yanında kültürel ve sosyal öğrenme			X		
9	Beden perküsyonu			X		
10	İnsan sesiyle yapılan ezgisel doğaçlamalar			X		
11	Dans doğaçlamaları	X		X		
12	Kendine güven	X		X		
13	Yaratma	X	X	X		X
14	İlkokul düzeyi, zihinsel ve bedensel engelli çocukların eğitimi, farklı yaş grubundaki topluluklar			X		
15	Okul öncesi dönem		X			
16	Müzik, dans, jimnastik	X				
17	Ses en doğal çalgı	X				
18	Yaparak, yaşayarak öğrenme	X		X		X
19	Soyut kavramları somutlaştırma					X
20	Eğlenerek öğrenme	X				X
21	Bütün çocukların aktif katılımı					X
22	Oyunlaştırılmış etkinlikler	X		X		

Çizelge 4 incelendiğinde, yöntemin müzik- tiyatro stili, yaparak yaşayarak öğrenme, temel öge ritim, yaratma, temel öge ritim orff çalgıları, doğaçlama özelliklerinin araştırmalarda daha sıklıkla görüldüğü ortadadır. Araştırmalar ışığında yöntemin özelliklerinin bu araştırmada derlenmesi sonucu yöntemle ilgili 22 özelliğe ulaşılmıştır. İncelenen bir araştırmada bulunan bir özelliğin diğer araştırmada mevcut olması dikkat çekicidir.

4. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmalar ışığında Suzuki, Dalcroze, Kodaly, Orff yöntemlerinin özelliklerine ilişkin durum için, incelenen bir araştırmada bulunan bir özelliğin diğer bir araştırmada mevcut olmaması dikkat çekicidir.

Suzuki Yöntemi için 25, Dalcroze Yöntemi için 21, Kodaly Yöntemi 38, Orff yöntemi için 22 özelliğe ulaşılmıştır. Bu özellikler için, bir araştırmada olan özelliğin diğer araştırmada olmayışı ya da, aynı özelliğin birden fazla araştırmada oluşu araştırmaların bir arada görülmesini ve incelenmesini sağlayabilir.

“Ana dili öğrenmedeki rahatlık paralelinde müzik dilini öğrenmedeki rahatlık”, “ideali beş yaşından önce başlamak”, “kulaktan çalma (ezber)”, “haftada bir kez grup dersi”, “müziği doğuştan itibaren dinleyerek büyüme”, gibi Suzuki Yöntemi özelliklerinin araştırmalarda daha sıklıkla görüldüğü söylenilebilir.

Dalcroze Yöntemi için, “üç temel öge: “Eurhythmics- kulak eğitimi- solfej”, “doğaçlama”, “müzikal ritimlerin kişinin bedeninde var olduğu”, “dinlemenin önemi” özelliklerinin araştırmalarda daha sıklıkla görüldüğü söylenilebilir.

Orff Yöntemi için, yöntemin müzik- tiyatro stili, yaparak yaşayarak öğrenme, temel öge ritim, yaratma, Orff çalgıları, doğaçlama özelliklerinin araştırmalarda daha sıklıkla görüldüğü ortadadır. *Doğaçlama* özelliğinin hem Orff yönteminde hem de Dalcroze yönteminde mevcut olması dikkat çekicidir. Bu bağlamda, İlgili yayınlarda da özetlenen Yaprak’ın (2005) araştırmasında; Orff yaklaşımında bütün müzikal kombinasyonları serbest bir biçimde birleştirerek doğaçlama yapıldığı, Dalcroze yaklaşımında bilinçli doğaçlama (duyulan müziğin kendilerine özgü bir biçimde ve farkındalıkla ifade etmek) tercih edildiği, Kodaly yaklaşımında ise serbest doğaçlamanın doğru bulunmadığı, öğrencilerin öğrendikleri müzikal elementleri bilinçli bir biçimde kombine ederek kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Böylece bu araştırmada sadece yöntemlerin özelliklerinin belirlenmesinden, Yaprak’ın araştırmasında ise yöntemlerin uygulamadaki durumundan bahsedilmiştir. Yaprak’ın araştırmasında ve yapılan bu araştırmada paralel olarak Kodaly yönteminde doğaçlamanın olmayışından söz edilmemektedir.

4.1.Suzuki Yönteminin Genel Özellikleri

Hitap ettiği kitle olarak; ideali beş yaşından önce başlamak

Kullanılan materyaller; yeterli süre enstrüman çaldıktan sonra yazılı müziğin sunulması (nota öğretimi), tüm öğrenciler için ortak repertuar oluşu, farklı enstrümanlar (keman, viyola, çello, piyano, yan flüt, blok flüt, gitar, arp ve ses) için ortak repertuar oluşu, bilinen ezgilerden yola çıkışı, nota öğretimine başlamak çocuğun yeteneğine ve yaşına bağlı oluşu, genel performans sıklığı,

Öğrenme-öğretme stili; öğrenme sürecinde diğer öğrencileri izlemek (çalmaya başlamadan önce), ana dili öğrenmedeki rahatlık yola çıkması, eseri önceden dinletmek, kulaktan çalma (ezber), tonalizasyon (tona hazırlık), haftada bir kez grup dersi, aile-öğretmen- çocuk işbirliği, her gün çalışma yapılması ve çalışmanın gerekliliği (*sadece yemek yediğiniz günlerde çalışın*), bireysel öğretim yapmak, yönerge merkezli eğitim, sürekli öğrenilen müziği gözden geçirme, Suzuki öğretmenleri sadece enstrüman çalabilen kişiler değil aynı zamanda öğretmek için eğitilmiş kişiler olmalıdır,

Ulaşmak istediği amaç; amaç müzisyen yaratmak değil, pozitif odaklanma sağlamak, dünyadaki suzuki yöntemi ile eğitim alan öğrencilerle müzik dili aracılığıyla iletişim kurabilmek, bellek gelişimi sağlamak, müziği doğuştan itibaren dinleyerek büyüyen bireyler yetiştirmek (Ulaşmak istediği amaçla yaklaşım ortaya konulmaktadır).

4.2.Dalcroze Yönteminin Genel Özellikleri

Hitap ettiği kitle olarak; her yaş gurubuna uygundur,

Kullanılan materyaller; pentatonik dizileri kullanır, müzikal ritimlerin kişinin bedeninde var olduğunu savunur, karışık eklem repertuarı gerekliliği (el, kol, omuz ve vücudun birçok bölümünün birleşiminden oluşabilir),

Öğrenme-öğretme stili; hareket yoluyla müzikal kavramları öğretmek, dinlemenin önemi hareket ve ritimler yoluyla öğrencilerin performanslarını ve müzikal değerleri algılayışlarını güçlendirmek, 3 temel öge: eurhythmic, kulak eğitimi- solfej, doğaçlamanın kullanılmasıdır.

Ulaşmak istediği amaç; uyumlu olmayı sağlama, zihin ve beden aktiviteleri arasında uyum konsantrasyon sağlayarak sosyalleşme ve kendine güveni geliştirmeyi sağlamak, çocuğa öğretilen ilk şey tüm yeteneklerini kullanmak olduğunu öğretmek, metodun işlerliği öğretmene “biliyorum” değil “deneyimledim” dedirtmek, bilinenden bilinmeyene gitmek (teori pratikten sonra gelir), beden, ruh ve aklın hareketlerini sırasıyla ve aralarında giderek artan bir etkileşimle eğitmek, insan bedenini çok iyi akortlanmış bir müzik aletine dönüştürmek (Ulaşmak istediği amaçla yaklaşım ortaya konulmaktadır).

4.3. Kodaly Yönteminin Genel Özellikleri

Hitap ettiği kitle olarak; müzik herkes içindir, eğitime mümkün olan en erken yaşta başlama

Kullanılan materyaller ve içerik; uzun süre çalgı kullanımı gerekmiyor (şarkı öğretiminde) yer değiştiren do sistemi ritmik heceler fonomimi (el işaretleri) öncelik pentatonik dizi insan sesi en önemli enstrüman tonik sol-fa enstrüman çalmak genel müzik eğitiminin amacı değil parçası içeriği müziğin öğretimindeki tüm unsurları kapsıyor çubuk notasyon işitsel beceriler geliştirilmeden müziksel sembollere geçilmez çocuğun yaşantısında var olan olgulardan yola çıkmak şarkılar düzeninin oyun ve etkinliklerle birleştirilerek söylenmesi

Öğrenme-öğretme stili; hareket, dans ve dil ile bağlantılı bir aktif öğrenme yaklaşımı ritim, melodi, armoni, form, tını, doku ve müzik analizi becerilerini içerir şarkı söyleme koroda söyleme eşliksiz söyleme müzikle dansı birleştiren bir yöntem bilinenden bilinmeyene giden bir düzen kulak eğitimi- şarkı söyleme doğal gelişim aralığı küçük üçlü olan sol-mi daha sonra la, do, re notaları başlangıçtan çok üst seviyelere dek kullanım alanı bulunmakta doğal gelişime odaklı bir yaklaşım

Ulaşmak istediği amaç; müzik kültürünün halk ezgileriyle gelişeceği inancı, müziğin dilini çocuklara öğretmek ve bu dille okur-yazar hale getirmek, soyut kavramları somutlaştırmayı sağlamak, yaratıcılığı ortaya çıkarmak, oyun ve müzikten zevk almayı sağlamak, iyi eğitilmiş kulak, zeka, kalp ve el amaçlamak, çocukların doğal müzikalitesini uygun müzikle eşleştirmek, her çocukta var olan müzik kapasitesini en üst düzeye çıkarmak, aktif öğrenme yöntemini kullanarak müzik eğitimin temelini oluşturmak, kulaklarıyla görüp, gözleriyle duyabilen okur-yazar çocuklar yetiştirmek, şarkı söyleyerek hem kulağı hem zekası gelişen çocuklar yetiştirmek., (Ulaşmak istediği amaçla yaklaşım ortaya konulmaktadır)

4.4. Orff Yönteminin Genel Özellikleri

Hitap ettiği kitle olarak; ilkökul düzeyi, zihinsel ve bedensel engelli çocukların eğitimi, okul öncesi dönem farklı yaş grubundaki topluluklar

Kullanılan materyaller; orff çalgıları, beden perküsyonu, insan sesiyle yapılan ezgisel doğaçlamalar, okul öncesi dönemde ses en doğal çalgı olarak kullanılır, bütün çocukların aktif

katılımı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır, müzik eğitiminin temeli olan konuşma, hareket ve dans çocuklar için yaratıcı etkinliklerle doğaçlanır.

Öğrenme-öğretme stili; doğaçlama, müzik- tiyatro stili, müzik, dans, jimnastik, ritim temelli eğitimidir.

Ulaşmak istediği amaç; kendine güven, yaratma, eğlenerek öğrenme, soyut kavramları somutlaştırma müziksel öğrenmenin yanında kültürel ve sosyal öğrenme yaparak, yaşayarak öğrenmeyi amaçlar (Ulaşmak istediği amaçla yaklaşım ortaya konulmaktadır).

Yaklaşım yöntem ve teknik kavramlarının anlaşılabilirliği için çizgileri oldukça net olmalıdır. Yaklaşım eğitime-yaşama bakış açısını bu bakış açısına ait değerleri, beklentileri esas amacı, müziği ve müzikle beraber kazandırılması beklenen insani davranış ve değerleri böylece kullanılan yaklaşımın özünü anlatmaktadır. Yöntem yaklaşım çerçevesinde izlenecek yolu, teknik ise yaklaşım ve kullanılan yaklaşıma ait yöntemi temel alan (izlenecek yolda) kullanılacak araçları anlatmaktadır.

Bu bağlamda, incelenen araştırmalarda kullanılan kavramlarla ilgilikarışıklık söz konusudur. Ancak yapılan bu araştırmada kavramların anlaşılması ve netleştirilmesi üzerine her hangi bir çalışma yapılmamıştır. Araştırmanın sonucunda incelenen araştırmalar ışığında söylenilebilecek olan önemli bir nokta olarak;

- Müzik eğitimi ve öğretimi açısından yaklaşım, yöntem ve teknik kavramları yeterince net değildir. Konunun anlaşılmasını güçleştirmektedir. Bu konuların netleştirilmesine yönelik araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

BURAK, S., ÖZMENTEŞ, G., & SEBAN, D. (2015). Orff Schulwerk uygulamalarının okulöncesi öğretmen adaylarının müzik yeteneğine yönelik özyeterlilikleri üzerindeki etkileri. *Turkish Studies*. Volume 10/3 Winter p. 187-212

ÇEVİK, D. B. (2007). Müzik Öğretim Yöntemlerinden. “Orff Müzik Öğretisine Genel Bir Bakış”. Balıkesir Üniversitesi FBE Dergisi. Cilt 9. Sayı. 1

GÖĞÜŞ, G. (2008). İlköğretim I. kademe müzik eğitiminde öğretmenin etkinliği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 369-382.

TEKİN GÜRGEN, E. ., & BİLEN, S. (2005). Müzik Alan Derslerinin Müzik Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkileri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3).

TUNÇER, D. Ö., & DOĞRUSÖZ, N. (2013). 36-72 Aylık Çocuklar İle Dalcroze Yaklaşımı: Oyun Örnekleri. *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*. Sayı. 36. Haziran.

ÖZAL, K. (2007b). Dalcroze Metodu (<http://www.muzikegitimcileri.net/> Erişim Tarihi: 17 Eylül 2015)

ÖZAL, K. (2007a). Suzuki Metodu (<http://www.muzikegitimcileri.net/> Erişim Tarihi: 17 Eylül 2015)

ÖZEN, N. (2004). “Çalgı Eğitiminde Kullanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri”. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt:24, Sayı:2

ÖZEKE, S. (2007). Kodaly Yöntemi Ve İlköğretim Müzik Derslerinde Kodaly Yöntemi Uygulamaları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. XX(1).

ÖZMENTEŞ, G., BİLEN, S. (2005). “Dalcroze Eurhythmics Öğretiminin Müziksel

- Beceriler, Müzik Dersine İlişkin Tutumlar Ve Müzik Yeteneğine İlişkin Özgüven Üzerindeki Etkileri”. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt:6. Sayı:10.
- RICHARDS, C.&JACCARD, L.J. (2010) Applying Kodaly’s Principles To String Instrument Pedagogy” Kodaly Envoy Winter Vol. 36, Issue 2, p5.
- SHIN, E. C. (2006). Introduction To The Suzuki Method Of Violin Instruction. California http://www.newmozartschool.com/Suzuki_violin_instruction.pdf. (Erişim Tarihi: Haziran 2015)
- TEKİN GÜRGEN, E.(2006). Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem Ve Yaklaşımlar. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt:7. Sayı:12.
- TEKİN GÜRGEN, E. (2009). Farklı Müzik Eğitimi Yöntemlerinin Öğrencilerin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri “OMÜ 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu”
- TECİMER KASAP, B. (2005) Suzuki Okulu Metodu “İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt:6 Sayı:9)
- UÇAN, A. (2005). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar ve Türkiye’deki Durum, Ankara :Evrensel Müziğe
- UÇAN .A, YILDIZ.G., ve BAYRAKTAR. E.(1999) İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı “İlköğretimde Müzik Öğretimi Modül 9”, Burdur.(http://simaybirce.net/bilgibankasi/egitim_kaynak_depo/ilkogretimde_muzik_01.pdf Erişim Tarihi: Mart 2012)
- YAPRAK, E. (2005). Geleneksel Müzik Eğitimi Metodlarına Alternatifler (<http://www.rehabilitasyon.com/index.php?act=showarticles&act2=read&cid=96&aid=467> Erişim Tarihi: 17 Eylül 2015).
- YILDIRIM. A., ŞİMŞEK.H.,(2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara :Seçkin Yayın Dağıtım. Beşinci Baskı
- YILDIRIM K. (1995). Kodaly Yöntemi İle Müzik Eğitimi “Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi ABD. Yüksek Lisans Tezi
- YILDIRIM. Kemal.(2010) Kodaly Yönteminin İlköğretim Becerilerinin Keman Çalma Becerisi Üzerinden Etkisi. Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi. Cilt:01, Sayı:02”
- YİĞİT E.F. (2000). “Müzik Eğitiminde Kodaly Metodu’nun Rolü”. Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Programı Yüksek Lisans Tezi.
- YILDIRIM, Kasım. (2010). Nitel araştırmalarda niteliği artırma. *İlköğretim Online*, 9(1).s.79-92 [http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ilkonline/arti\\$cle/view/5000038091/5000124592](http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ilkonline/arti$cle/view/5000038091/5000124592) (Erişim Tarihi: 16.09.2015)
- MAXWELL, J.A. (1992). Understanding and validity in qualitative research. *Harvard Educational Review*, 62,979-1000. Akt: Yıldırım, Kasım. (2010). Nitel araştırmalarda niteliği artırma. *İlköğretim Online*, 9(1).s.79-92 <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ilkonline/article/view/5000038091/5000124592> (Erişim Tarihi: 16.09.2015)